

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/86/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119263105
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6119263105.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti N., v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti matky W. a otca S. o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a .**

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 17. 04. 2019 domáha zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti a uloženia povinnosti prispievať na výživu maloletej D., nar. 13. 02. 2002 sumou 160 Eur a maloletej T., nar. 25. 08. 2009 sumou 140 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám otca. V rámci podaného návrhu súčasne žiadal, aby súd v zmysle § 367 CMP nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by do času rozhodnutia vo veci samej dočasne zabezpečoval osobnú starostlivosť o maloleté deti. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré doposiaľ trvá. Na Okresnom súde Banská Bystrica prebieha konanie pod sp. zn. 32P/31/2019 vo veci rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv k maloletým deťom na čas po rozvode. S matkou detí žili v spoločnej domácnosti, ale pre útočné správanie matky voči nemu a maloletým deťom podal návrh na rozvod. Po podaní návrhu na rozvod sa správanie matky maloletých zhoršilo. Matka sa nestará o maloleté deti, napadla maloletú T., ktorá musela byť lekársky ošetrovaná. Deti správanie matky nezvládajú, trpia tým, maloletá D. začala mať psychosomatické prejavy - zvracia, bolí ju hlava. V súčasnosti matka maloletých detí odišla opätovne z domácnosti ku svojim rodičom, pričom predtým spôsobila konfliktnú situáciu. Dňa 08. 04. 2019 napadla maloletú T. a útočila rovnako proti nemu. Maloletá bola v nemocnici ošetrovaná, bola privolaná hliadka polície na základe čoho matka maloletých detí s podporou svojich rodičov z domácnosti odišla až do 13. 04. 2019. Toho dňa sa matka vrátila do domácnosti, začala kričať, nadávať a vyhadzovala ho s deťmi z domu. Deti sa zbalili a odviezol ich z domu. Večer sa vrátili. Matka maloletých detí bola doma, opakovane kričala na neho a na deti. V nedeľu odviezol maloletú T. do školy v prírode. Maloletá D. ostala doma, ale musel ísť po ňu a odvieť ju k jeho rodičom, kde bola do večera, pretože situáciu nezvládala. V pondelok útoky matky pokračovali, a preto išiel s maloletou D. k lekárovi, lebo maloletej bolo z danej situácie zle. Po návrate od lekára matka doma nebola, prišla s taškou, že sa chce vrátiť domov od rodičov. Vyvolala konflikt a zavolala políciu. Hliadka matku upozornila, aby nevyvolávala konflikty, aby boli deti v klude. Za asistencie polície si matka zobrala veci a odišla spolu so svojim otcom do domácnosti svojich rodičov, kde by sa mala nachádzať aj v súčasnosti. Nakoľko s matkou maloletých detí pre jej správanie nežijú v spoločnej domácnosti, nechystajú sa s matkou obnoviť spolužitie a o maloleté deti sa osobne stará sám, rozhodol sa podať návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností. V konaní nežiada upraviť styk matky s maloletými vzhľadom na vek detí, správanie matky a odmietavý postoj detí k matke. Návrh podáva z dôvodu, že je potrebné, aby deti mali právnu istotu. Poukázal na skutočnosť, že matka sa o deti nestará, kričí na ne, ubližuje im, nepomáha deťom s prípravou do školy, nechodí na rodičovské združenia, nechodí s maloletou T. na tréningy - to všetko robí sám. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako sú stupňujúca sa agresia matky voči maloletým deťom, napadnutie maloletej T. matkou, odmietavý postoj detí k matke a potrebu urýchlenej úpravy rodičovských

práv do rozhodnutia veci sa domáha poskytnutia predbežnej ochrany záujmu detí s poukazom na ich zdravý duševný vývoj a citové prežívanie.

2. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

3. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

4. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

5. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

6. Podľa § 367 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

7. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný charakter). Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne jeho právne postavenie sa zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

8. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

9. Predmetom konania je návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by sa mu mali odovzdať maloleté deti dočasne do starostlivosti. Súd po preskúmaní obsahu návrhu dospel k záveru, že nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnej veci nie je dôvodné. Potreba nariadiť neodkladné opatrenie nie je nevyhnutná a naliehavá. Nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP

predstavuje faktické opatrenie smerujúce k zabezpečeniu riadnej starostlivosti o maloleté dieťa. Jeho nariadenie prichádza do úvahy vtedy, ak dieťaťu nie je poskytovaná riadna starostlivosť a sú dané odôvodnené potreby, aby starostlivosť o maloleté dieťa prevzala iná osoba, ktorá je spôsobilá riadnu starostlivosť dieťaťu poskytnúť. Súd má za osvedčené, že starostlivosť o maloleté deti toho času poskytuje otec, ktorý s nimi býva v spoločnej domácnosti. Otec vo svojom návrhu sám uviedol, že matka sa o maloleté deti nestará, nezaujíma sa o ne, naopak verbálne a fyzicky ich ohrozuje. Z obsahu spisu však nevyplývalo, že by maloletým deťom nebola poskytovaná patričná a potrebná starostlivosť zo strany otca, ktorý maloleté deti pripravuje na vyučovanie, vozí ich na voľno časové aktivity a zabezpečuje celkový chod domácnosti vo vzťahu k maloletým deťom. Súd preto nemôže za takto zisteného skutkového stavu dočasne zveriť maloleté deti do starostlivosti rodiča, ktorý už reálne osobnú starostlivosť o maloleté deti vykonáva. Je právom a povinnosťou rodiča poskytovať maloletému dieťaťu osobnú starostlivosť. Súd nemal za osvedčené, že by bolo dané riziko odňatia maloletých detí zo starostlivosti otca. Matka sa o maloleté deti nestará, odsťahovala sa zo spoločnej domácnosti a býva u svojich rodičov. Pokiaľ otec založil naliehavú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia v predmetnej veci z dôvodu neprímeraného a agresívneho správania sa matky vo vzťahu k účastníkom konania, toto nie je dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako to požaduje otec. Ku neprímeraným atakom matky na členov domácnosti, resp. otca a maloletých detí sú tu príslušné orgány činné v trestnom konaní. Súd sa v tejto fáze konania zaoberá len tým, či maloletým deťom je poskytovaná riadna osobná starostlivosť, čo mal za osvedčené z opisu skutkových okolností otcom. Pokiaľ matka je vo vzťahu k maloletým deťom, ako aj u ku otcovi nebezpečná, ohrozuje ich na fyzickom a psychickom zdraví, mal otec možnosť obrátiť sa na príslušný súd s návrhom na zákaz priblíženia alebo obmedzení vstupu do domu alebo bytu. Dočasné odovzdanie maloletých detí do starostlivosti otca totižto nie je spôsobilé zabrániť ohrozujúcim atakom zo strany matky a vzniku konfliktných situácií. Keďže maloletým deťom je poskytovaná riadna osobná starostlivosť, rozhodnutie súdu, ktorým by dočasne odovzdal maloleté deti do starostlivosti otca by sa minulo účinku. Súd z uvedených dôvodov návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).